

ת"פ 4073/07/13 - מדינת ישראל נגד עבדאללה נאסר

בתי משפט

ת"פ 4073-07-13
07 ספטמבר 2014

בית המשפט המחוזי ירושלים
לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. עבדאללה נאסר
(2. גהאד גרדאת)

הנאשמים

גזר דין - לגבי נאשם 1

1. נאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע, על פי הודאתו, בקשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובהדחה בחקירה, עבירה לפי סעיף 245(א) לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון, מספר ימים עובר ליום 31.3.13 עסקו נאשם 2 וזייד אלגמל בצביעה ושיפוץ ביתו של נאשם 2, הממוקם מול הבנק הערבי בא-ראם.

נאשם 2 הסב את תשומת ליבו של אלגמל להגעתו של מחמד בדר אבו עישה (להלן: "המתלונן" יליד 1944) להפקיד כסף בבנק, וציין כי המתלונן מחזיק את כספו בשקית ניילון.

בהמשך פנה אלגמל אל אחיינו מ.נ. (קטין יליד 1996, אחיו של הנאשם) והציע לו להשתתף בשוד כאשר תפקידו יהיה להכות את המתלונן ולקחת את כספו. מ.נ. לא נענה להצעה.

בשלב זה פנו נאשם 2 ואלגמל אל הנאשם, וקשרו עמו לשדוד את המתלונן, כאשר תפקידו של הנאשם יהיה לחטוף מן המתלונן את כספו.

ביום 31.3.13 בשעה 08:00 לערך, הגיע הנאשם לשם ביצוע השוד סמוך לביתו של נאשם 2 ולבנק הערבי, יחד עם אדם נוסף שזהותו אינה ידועה למאשימה.

באותה עת נכחו במקום אנשים נוספים, אשר הגיעו במטרה לשדוד את המתלונן. בשעה 12:15 לערך נשדד המתלונן על ידי אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה.

במהלך היות הנאשמים במעצר, פנה הנאשם אל נאשם 2 ואלגמל וביקש מהם שלא להזכיר בחקירתם את שמו של האדם הנוסף שהגיע עמו לאירוע.

עמוד 1

3. נאשם 2 נדון ביום 7.1.2014 למאסר בפועל למשך שמונה חודשים ולמאסר על תנאי למשך שישה חודשים. מדובר בעונש שהוצג על ידי ב"כ הצדדים כעונש מוסכם במסגרת הסדר הטיעון.

4. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של הנאשם.

על פי האמור בתסקיר, הנאשם בן 21, רווק, מתגורר עם משפחתו במחנה שועפט, מצוי בתנאי מעצר בית מלא בבית דודתו מחודש יולי 2013.

לדברי הנאשם הוא סיים 12 שנות לימוד ולאחר מכן השתלב בשוק העבודה, בעבודות חשמל בניין ובעבודות מזדמנות בניקיון. קצינת המבחן התרשמה מהמחוייבות וההתמדה בתחום התעסוקתי וכן אחריות במילוי תפקידו של הנאשם כמפרנס עבור משפחתו.

בתסקיר התייחסות למשפחת המוצא של הנאשם.

לגבי יחסו של הנאשם לעבירות צוין כי הוא לוקח אחריות לביצוען ומביע חרטה, ולדבריו דודו המבוגר ממנו פנה אליו ושכנע אותו לשתף פעולה עם מעשה השוד והוא רצה לרצותו. כן התפתה לקבל סכום כסף כפי שהובטח לו. בסופו של דבר, לאחר שהגיע למקום האירוע, נבהל הנאשם ולדבריו נסוג מהמעשה מחשש להסתבך, כך שבפועל לא היה שותף במעשה השוד.

לעניין ההדחה בחקירה טען הנאשם כי ביקש מדודו שלא יספר דברים שלא קרו, תוך שאינו מבין כי הדבר אסור.

קצינת המבחן העריכה כי ההליכים המשפטיים היוו טלטלה עבור הנאשם והביאו אותו לחשיבה מעמיקה לקורה עמו, ובנוסף מהווים גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו.

קצינת המבחן ציינה כי מאפייני אישיותו של הנאשם, כמתואר בתסקיר, מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד. מנגד ישנם גורמים העשויים לנבא סיכויים לשיקום, ובהם היעדר עבר פלילי ולקיחת אחריות על התנהגותו.

לאור גילו הצעיר של הנאשם ומאפייני אישיותו, סבורה קצינת המבחן כי מאסר בפועל עלול לחשוף את הנאשם לנורמות עברייניות וכן הוא עלול להפגע על ידי אחרים. כן היא סבורה כי יש לתת משקל לכיוון השיקומי. לפיכך המליצה על מאסר לריצוי בעבודות שירות וכן צו מבחן למשך שנה.

5. טיעוני ב"כ המאשימה לעונש:

ב"כ המאשימה ביקש לגזור על הנאשם עונש כולל של 10 חודשי מאסר בפועל.

לגבי העבירה של קשירת קשר לשוד ביקש לקבוע כי מתחם הענישה נע בין 8 לבין 18 חודשי מאסר בפועל. לדבריו, מדובר בעבירה שהעונש המקסימלי בגינה הינו 7 שנות מאסר, בעבירה שמגבירה את הסיכון לביצוע עבירה עיקרית מושא הקשר.

לגבי נסיבות ביצוע העבירה טען כי מדובר בתכנון לבצע שוד אלים כלפי אדם יליד 1944, הנושא עמו סכומי כסף משמעותיים. אמנם הנאשם אינו יוזם הקשר אלא נאשם 2, אולם הנאשם הוא האיש שאמור היה לצאת לקראת המתלונן ולהפעיל את האלימות. הנאשם אף הגיע למקום השוד בבוקר בו היו אמורים לבצעו.

לגבי עבירת ההדחה ביקש לקבוע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל. לדבריו, השוד אכן אירע בפועל, אך נוכח ההדחה, אין נאשמים בשוד עצמו אלא רק בקשירת קשר.

לגבי הנסיבות שאינן קשורות בעבירה ציין לקולא את הודאתו של הנאשם, העדר עבר פלילי ויתר הרכיבים המפורטים בתסקיר שירות המבחן, המעיד בעיקרו על אדם חיובי.

ב"כ המאשימה ביקש שלא לקבל את המלצת שירות המבחן ולגזור דינו של הנאשם כמפורט לעיל.

ב"כ המאשימה ציין את העונש שנגזר על נאשם 2, כאמור 8 חודשי מאסר בפועל, וטען כי אמנם נאשם 2 הוא יוזם המעשים והוא בעל עבר פלילי, אך הוא אינו האדם שעמד לבצע את המעשה ולא יוחסה לו עבירה של הדחה.

כן ציין כי מעורב נוסף, דודו של הנאשם, יועמד לדין על ידי הפרקליטות הצבאית, בהיותו תושב שטחים.

6. טיעוני ב"כ הנאשם לעונש:

ב"כ הנאשם ביקש כי בית המשפט יאמץ את עמדת שירות המבחן. לדברי ב"כ הנאשם, נסיבות העניין בכללותן, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן, מצדיקות הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל על הנאשם. לדבריו, מדובר באדם צעיר יליד 1993, ללא עבר פלילי. לגבי העבירה, בסופו של דבר העבירה העיקרית לגביה נקשר הקשר לא בוצעה על ידי הנאשם אלא על ידי אדם אחר שאין לו קשר לנאשם. לדברי ב"כ הנאשם, הפסיקה מתייחסת בחומרה לעבירה של קשירת קשר, בדרך כלל כאשר נלווית אליה עבירה נוספת, ואילו בענייננו הקשר לא התממש.

ב"כ הנאשם מפנה לאמור בתסקיר לגבי נסיבות הצטרפותו של הנאשם לשותפים האחרים, בשל הקשר שלו לדודו.

בנוסף ציין כי הנאשם מודע לחומרת מעשיו, למד את הלקח, הודה ואף הפלילי את דודו, אותו ניסה קודם לכן לרצות במעשים נשוא העבירות. הנאשם לקח אחריות מלאה למעשיו, כבר בחקירה במשטרה, והביע חרטה עמוקה. הנאשם הודה אף מבלי לקבל תמורה עונשית.

ב"כ הנאשם הפנה לעונש המוסכם שנגזר על נאשם 2, וטען כי לאור גילו המבוגר בהרבה ובהתחשב בעברו הפלילי, אין הצדקה שעונשו של הנאשם יעלה על העונש שנגזר עליו. כן ציין את עניינו של דודו של הנאשם, שגם לגביו הוגש כתב אישום, אשר נמחק בהיעדר סמכות שיפוט, בהיותו תושב חרוון. לדבריו עד עתה לא הוגש נגדו כתב אישום חדש על ידי הפרקליטות הצבאית. לטענת ב"כ הנאשם, יש לכך השלכות לעניין העונש אשר ייגזר על הנאשם. עוד הפנה ב"כ הנאשם לתקופה שהנאשם שהה במעצר, במשך כחודש ימים, באותה תקופה היה הנאשם במצוקה קשה, הותקף על ידי אסירים, והתקשה להתמודד עם המעצר. לאחר מכן שהה הנאשם חודשים ארוכים במעצר בית מלא. לאור כל האמור לעיל ביקש כי ייגזר על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות וכי הנאשם יועמד בצו מבחן.

הנאשם עצמו ציין כי הוא יודע שטעה, כי שוכנע על ידי דודו לעבור את העבירה ומצבו באותה עת היה קשה. לדבריו הוא למד את הלקח, כרגע הוא מעוניין לחזור לעבודה ולדאוג למשפחתו.

מתחם העונש:

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: **"קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

בענייננו מדובר בשתי עבירות נפרדות, אשר אמנם קשורות לאותה פרשה, אך כל אחת מהן עומדת בפני עצמה, ולפיכך יש לקבוע מתחם ענישה לכל עבירה בנפרד.

8. בראש ובראשונה יש להתייחס לעונש שקבע המחוקק לצד העבירות -

בעבירה של קשירת קשר נקבע עונש של 7 שנות מאסר.

בעבירה של הדחה בחקירה נקבע עונש של 5 שנות מאסר.

9. לצד הענישה שקבע המחוקק, יש להתחשב כאמור במדיניות הענישה הנהוגה.

במקרה דנן מדובר בקשירת קשר לביצוע שוד, אשר בסופו של דבר לא ייצא אל הפועל. ואולם, ובכל הנוגע לעבירת הקשר, נקבע כבר כי זוהי עבירה עצמאית העומדת בפני עצמה ולא נדרש להוכיח כי הנאשמים אכן הגשימו בפועל את מטרת הקשר (ראה ע"פ 5927/11 אבנר הררי נ' מדינת ישראל, 23.8.12 [פורסם בנבו]).

בדרך כלל עבירת קשירת הקשר צמודה לעבירות אחרות, אף שזו עבירה עצמאית. קשה למצוא בפסיקה מקרים דומים למקרה הנוכחי. לאחר עיון בגזרי דין שונים (ראה, בין היתר: ת"פ 1044/05 מדינת ישראל נ' מחמוד חווארי ואח', 12.12.06 [פורסם בנבו]; ת"פ 1044/05 מדינת ישראל נ' מחמוד חווארי ואח', 12.12.06 [פורסם בנבו]; ת"פ 38855-07-11 מדינת ישראל נ' פארס, 24.6.12 [פורסם בנבו]), ניתן לקבוע כי טווח הענישה עומד בין מאסר בעבודות שירות לבין מאסר של ממש לתקופה קצרה.

10. לעניין הערך החברתי שנפגע מהעבירה - לעניין העבירה של קשירת קשר לשוד, עומדים אותם ערכים חברתיים שנפגעים מעבירת השוד - פגיעה בביטחונם של אנשים, פגיעה בגופם, פגיעה ברכושם - כאשר הקשר נשוא כתב האישום

כוון לשוד אלים של אדם מבוגר.

לעניין ההדחה בחקירה מדובר בפגיעה ביכולת הפעולה של רשויות החוק, בשיבוש היכולת לתפיסתם של עבריינים.

11. אשר לנסיבות הקשורות בעבירת הקשר - מדובר בקשירת קשר בין מספר אנשים, קשר לביצוע עבירה שכרוכים בה פגיעה בגופו וברכושו של אדם מבוגר. למרבה המזל לא ימצא הקשר אל הפועל בסופו של דבר והדברים הסתיימו בתכנון ובהכנה לביצוע השוד.

לגבי עבירת ההדחה - מדובר בהדחת חשודים, שלא יפלילו חשוד אחר, ואכן אותו אדם לא נתפס. עם זאת, לא מדובר בהדחת העדים להימנע מהפללתו של הנאשם עצמו, ובכך יש נסיבה לקולא.

בהתחשב במכלול השיקולים כמפורט לעיל ובנסיבות העניין כמפורט בכתב האישום המתוקן בהסדר, יועמד מתחם הענישה בעבירה של קשירת קשר לפשע על מאסר לתקופה שבין 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר, ובעבירה של הדחה בחקירה יועמד אף הוא בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות לבין מאסר קצר לריצוי בפועל.

העונש בתוך המתחם:

12. בקביעת העונש בתוך המתחם יש להתחשב, לקולא, בגילו הצעיר של הנאשם ובהיעדר עבר פלילי.

כמו כן יש להתחשב בהודאתו של הנאשם.

שיקול מרכזי בקביעת העונש הוא הסדר הטיעון אליו הגיעה המאשימה לגבי נאשם 2, שנדון למאסר למשך 8 חודשים. נאשם 2 היה בין יוזמי קשירת הקשר, נאשם 2 מבוגר בהרבה מנאשם 1, ולחובתו של נאשם 2 שורה ארוכה של הרשעות קודמות בעבירות שונות והוא ריצה בעבר עונשי מאסר. לפיכך, אף שבמסגרת קשירת הקשר אמור היה נאשם 1 להיות זה שיחטוף מהמתלונן את כספו ואף שנאשם 2 לא הורשע בעבירה של הדחה בחקירה, יש מקום לגזור על נאשם 1 עונש מקל מזה של נאשם 2.

זאת ועוד, דודו של הנאשם, שהיה אף הוא בין יוזמי הקשר וככל הנראה בגינו, בין היתר, הצטרף הנאשם לקושרים, אינו עומד לדין, לאחר שבהיותו תושב חברון, כתב האישום שהוגש נגדו בוטל, וטרם הוגש כתב אישום חדש על ידי הפרקליטות הצבאית.

לכך יש להוסיף את האמור בתסקיר שירות המבחן לגבי ההשפעה שהייתה לדוד על הנאשם ולגבי מצבו של הנאשם בעת ששהה במעצר, ואת המלצתו הסופית של שירות המבחן. כן יש להתחשב בכך שהנאשם שהה במעצר בית תקופה לא קצרה.

13. לאור האמור לעיל, אני דנה את הנאשם כמפורט להלן:

א. מאסר של 6 חודשים, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 19.6.2013 עד 22.7.2013. הנאשם ירצה מאסר זה בעבודות שירות, בבית החולים הדסה הר הצופים בירושלים, חמישה ימים בשבוע 8.5 שעות עבודה יומיות.

מועד תחילת העבודות 3.12.2014. במועד זה בשעה 10:00 על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום שליד כלא באר שבע.

מובהר לנאשם כי כל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מינהלית ולריצוי העונש במאסר ממש.

ב. מאסר על-תנאי של 6 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, תוך 3 שנים, עבירה של קשירת קשר לפשע ועבירה של הדחה בחקירה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, י"ב אלול תשע"ד, 07 בספטמבר 2014, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם וב"כ, ומתורגמנית לשפה הערבית.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**